

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πρόγραμμα επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ
“ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ”

4^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Εισαγωγή στην Επιχειρηματικότητα

Συγγραφική Ομάδα:

Δρ. Γεώργιος Σταμπουλής, Λέκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Δρ. Αχιλλέας Μπάρλας, Διδάσκων με ΠΔ 407/80 Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

*«Η επιχειρηματικότητα είναι επικίνδυνη
κυρίως επειδή πολύ λίγοι επιχειρηματίες ξέρουν
τι κάνουν».*

Peter Drucker

Ιστορική αναδρομή

«Προϊστορία»:

- Αρχαίοι θίασοι
- Ναυτικές εκστρατείες και εμπόριο (Φοίνικες, αρχαία Αθήνα, Ναυάγιο Αντικυθήρων κλπ)
- Εκστρατείες
- Βυζάντιο, Βενετία, Φωρεντία, Γάνδη κοκ.: συντεχνίες, έμποροι, Μάρκο Πόλο

Ιστορία (η επιχείρηση στον καπιταλισμό):

- Από τη Συντεχνία στη Μανιφακτούρα
- Ναυτικό (εν ονόματι του Βασιλιά) : Κολόμβος, έμποροι και πειρατές, Εταιρεία Ανατολικών Ινδιών, Ολλανδικές Εταιρείες κλπ.
- Αστικές επαναστάσεις (με την άδεια του κοινοβουλίου): Γαλλία, ΗΠΑ ...
- Ανώνυμη Εταιρεία
- Επιστήμη διοίκησης: Taylor-Ford, Sloan-General Motors, Toyota..
- Καινοτομία, επιχειρηματικότητα, αλλαγή, αποδιοργανωτική καινοτομία (disruptive innovation)

Ορισμοί

«Ένα άτομο που ξεκινάει μια επιχείρηση ή επιχειρήσεις, αναλαμβάνοντας μεγάλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους». - New Oxford Dictionary of English

«Ένας επιχειρηματίας που ασχολείται με τις συνήθειες δραστηριότητες της ζωής». –Marshall 1890

«... αυτός που αναλαμβάνει κινδύνους για τους οποίους δεν μπορεί να ασφαλιστεί ...». –Say 1861

«Η ανατροπή της υπάρχουσας οικονομικής ισορροπίας με μια πράξη δημιουργικής καταστροφής ... και η δημιουργία κερδών από τη νέα κατάσταση». –Schumpeter 1934

Οικονομικές θεωρίες

- Ενδιάμεσος, οργανωτής συντελεστών παραγωγής – Cantillon
- Διάκριση από τον ιδιοκτήτη – Say
- Διάκριση ρόλων χρηματοδότησης και ιδιοκτησίας
- Καινοτόμος, παράγοντας δημιουργικής καταστροφής– Schumpeter
- Ικανότητα να διακρίνει τις ευκαιρίες – Kirzner
- Αναλαμβάνει κινδύνους – Knight
- Οργανώνει τους πόρους – Casson
- Δημιουργικότητα –Shackle

Χαρακτηριστικά της Επιχειρηματικότητας

- Η επιχείρηση παραγωγής αξίας για άτομα, κοινότητες και οργανισμούς μέσα από την επίλυση προβλημάτων-φραγμών
- Ικανότητα
- Γνώση, γνωσιακή κουλτούρα, αξίες
- Ικανότητα μάθησης
- Επιτυχίες αλλά και αποτυχίες
- Συλλογικότητα – ομαδικότητα - ρόλοι
- Διεπιστημονικότητα

“Δεν απέτυχα. Απλώς βρήκα 10.000 τρόπους που δεν δουλεύουν.” -
Thomas Edison

Ποιος για επιχειρηματίας;

Χρόνος: το πιο πολύτιμο αγαθό

- Οικογενειακές και προσωπικές σχέσεις

Ευθύνη: κοιμάσαι καλά;

- Υγεία

Εργατικότητα, δημιουργικότητα

Αφοσίωση, εμμονή, αυτοπεποίθηση

Μεθοδικότητα, σχεδιασμός, προγραμματισμός, έλεγχος

Άνθρωπος ορχήστρα;

- Ανάθεση και διοίκηση

- Επικοινωνία

- Έμπνευση ασφάλειας και βεβαιότητας

Πρόσβαση σε κεφάλαιο

**“Πάρα πολλοί
από εμάς δεν
ζουν τα όνειρά
τους γιατί ζουν
τους φόβους
τους”
- Les Brown**

Επιθυμητά χαρακτηριστικά

- Αφοσίωση και αποφασιστικότητα.
- Εμμονή με την ευκαιρία.
- Ανεκτικότητα στον κίνδυνο.
- Δημιουργικότητα, αυτοπεποίθηση, ικανότητα προσαρμογής.
- Κίνητρο για διάκριση.
- Ηγεσία.
- Ενεργητικότητα και ευεξία.
- Ευφυΐα.
- Ικανότητα να εμπνεύσει.
- Αξίες.

«Επιτυχημένος επιχειρηματίας είναι αυτός που βρίσκει ποιο είναι το πρόβλημα με την επιχείρησή του πριν τους ανταγωνιστές" - Roy L. Smith

Ανεπιθύμητα χαρακτηριστικά

- Το να νιώθει άτροπος – μπορεί να οδηγήσει στην ανάληψη μη αποδεκτών κινδύνων.
- Η «μάτσο» συμπεριφορά.
- Το να είναι «αντι-εξουσιαστικός» (να αποφεύγει την λήψη αποφάσεων και ευθύνης).
- Παρορμητικότητα.
- Εξωτερικός έλεγχος.
- Τελειομανία στο βαθμό που να κυριαρχεί πάνω στην εμπορική λογική.
- Το να νομίζει ότι ξέρει τα πάντα.

«Αν αποφασίσεις να συμβιβαστείς με τη δεύτερη θέση, αυτό ακριβώς συμβαίνει στη ζωή σου.» - John F. Kennedy

Αξίες

Κοινωνική προσφορά

Περιβαλλοντική συνείδηση

Ταυτότητα

Καταξίωση

Ικανότητες

- Ηθική και συναισθηματική νοημοσύνη
- Δημιουργικότητα
- Εφευρετικότητα
- Ανάλυση
- Σύνθεση
- Συνεργασία
- Ομαδικότητα
- Επικοινωνία

**«Η λογική θα σε πάει από το σημείο Α στο σημείο Β.
Η Φαντασία θα σε πάει παντού.» - [Albert Einstein](#)**

Η επιχειρηματικότητα διέξοδος στην κρίση

- ❑ Υψηλή ανεργία των νέων (31%)
- ❑ Τομείς με μέλλον: ΟΛΟΙ
- ❑ Οι νέοι πρέπει να τολμήσουν να επιχειρήσουν και να ξεφύγουν από την αδράνεια και την ανεργία
- ❑ Οι νέες επιχειρήσεις έχουν υψηλό ρίσκο: το 1/3 όσων δημιουργούνται επιβιώνουν.

**«Η ευκαιρία για έναν
επιχειρηματία να ξεκινήσει μία
επιχείρηση από το μηδέν
σήμερα, είναι απεριόριστη.» -
David Geffen**

Η επιχειρηματικότητα ως καριέρα

- ❑ Η επιχειρηματικότητα μπορεί να θεωρηθεί το ξεκίνημα ενός ταξιδιού του οποίου ο προορισμός είναι η δημιουργία μίας ή περισσότερων επιτυχημένων επιχειρήσεων.
- ❑ Το ταξίδι θα διαφέρει για κάθε άτομο:
  - ❑ Αλλά είναι ένα ταξίδι γεμάτο απροσδόκητες προκλήσεις.

«Η επιχειρηματικότητα είναι επικίνδυνη κυρίως επειδή πολύ λίγοι επιχειρηματίες ξέρουν τι κάνουν». –Peter Drucker

Η σημασία της επιχειρηματικής δραστηριότητας

- Συμβάλλει αποφασιστικά στην δημιουργία θέσεων εργασίας
- Συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη (κυρίως σε αυτό που στην ουσία είναι οικονομική μεγέθυνση, δηλαδή αύξηση του Α.Εγχ.Π.)
- Ωθεί την ανταγωνιστικότητα
- Μπορεί να συμβάλλει στην κοινωνική ανάπτυξη
- Συμβάλλει στην αυτοπραγμάτωση του ατόμου

*«Βρες κάτι που σου αρέσει να κάνεις και
δεν θα χρειαστεί να δουλέψεις ούτε μία
μέρα στη ζωή σου».*

Λαϊκή σοφία

Λόγοι για να ξεκινήσει κανείς μια επιχείρηση

Επιχειρηματικότητα ανάγκης ή επιχειρηματικότητα ευκαιρίας;;

Επιδράσεις έλξης

Επιθυμία για ανεξαρτησία.

Εκμετάλλευση μιας ευκαιρίας.

Το να μετατρέψει το χόμπι του ή την προηγούμενη εργασιακή του εμπειρία σε επιχείρηση.

Οικονομικό κίνητρο.

Επιδράσεις ώθησης

Απόλυση.

Ανεργία ή η απειλή της.

Διαφωνία με τον εργοδότη.

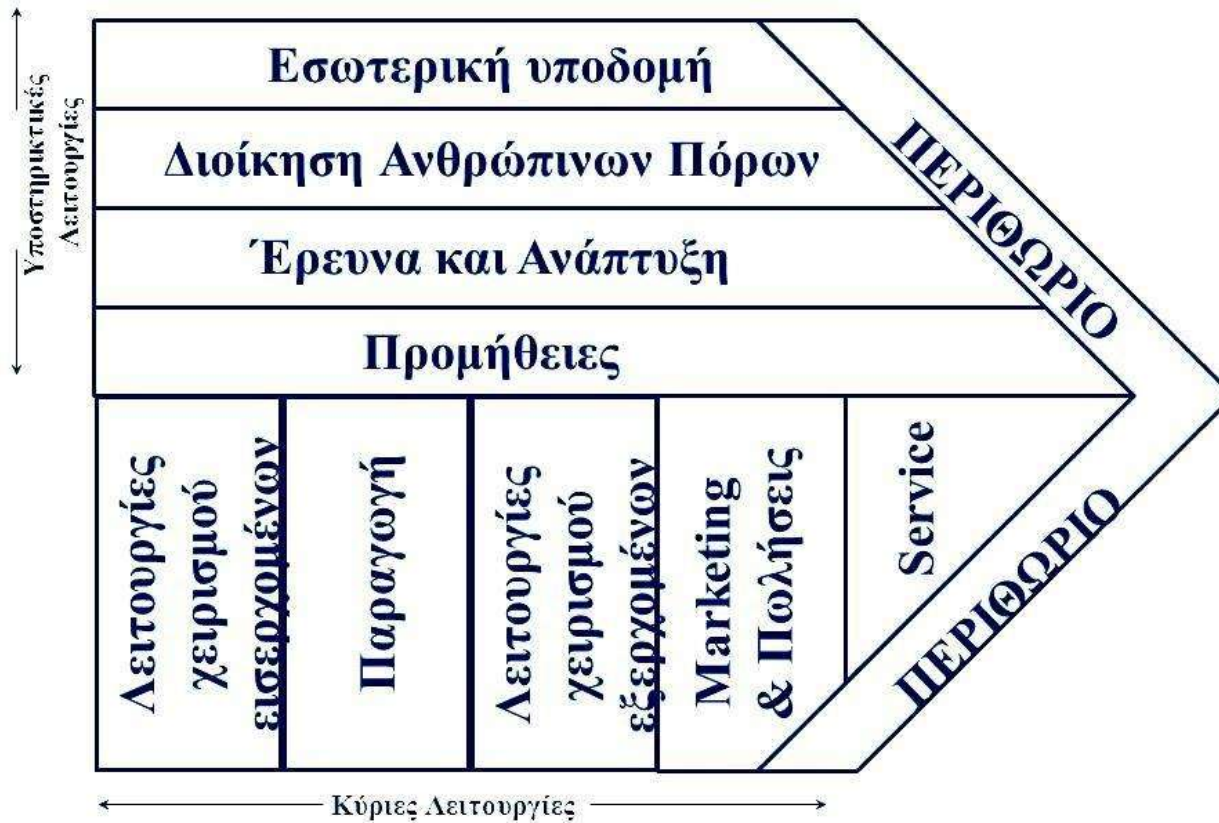
Τι σε έκανε να δημιουργήσεις δικιά σου επιχείρηση;

Αλήθεια; Και τι ήταν αυτό;

Κάτι που είπε το αφεντικό μου

ΑΠΟΛΥΕΣΑΙ!

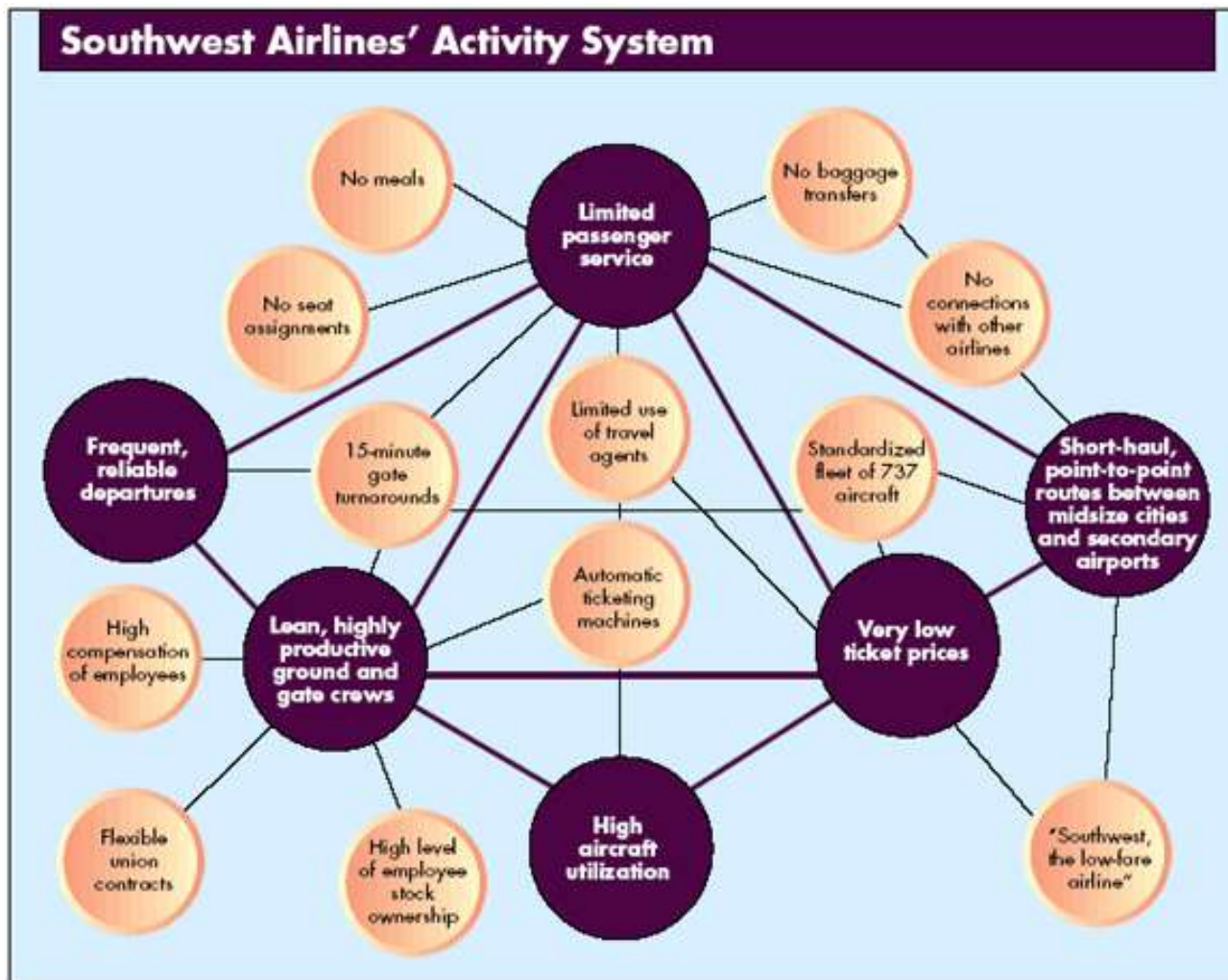
Οι Δραστηριότητες της Επιχείρησης

Σχήμα 1. Η Αλυσίδα αξίας του Porter

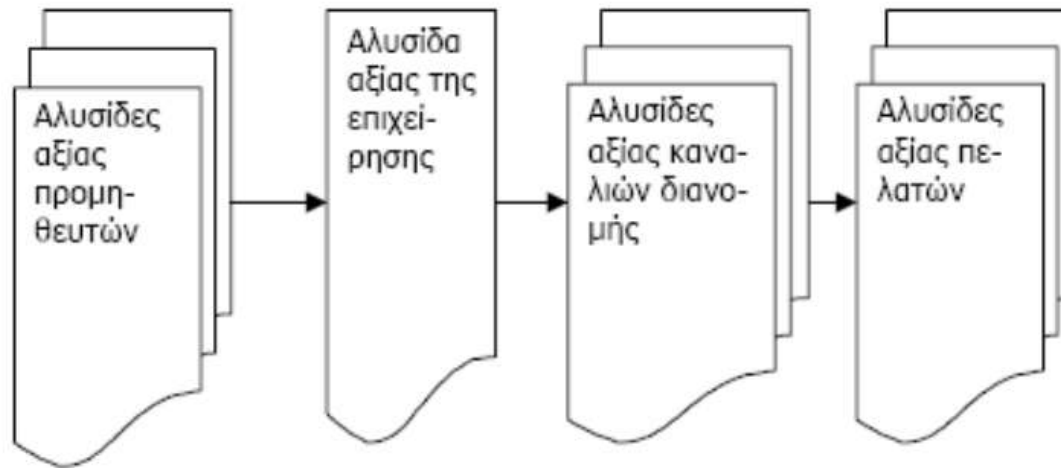

Η επιχείρηση ως σύστημα δραστηριοτήτων

Σχήμα 2: Το σύστημα δραστηριοτήτων της αεροπορικής εταιρείας χαμηλού κόστους Southwest Airlines. Πηγή: Porter, M. E. (1996). *What is strategy?*. Harvard Business Review

Το σύστημα αξίας

Σχήμα 3: Το σύστημα αξίας στο οποίο εντάσσεται η αλυσίδα αξίας της επιχείρησης

Η νέα προσέγγιση στη λιτή εκκίνηση (lean start-up)

Παραδοσιακή προσέγγιση	Λιτή εκκίνηση
Στρατηγική	
Επιχειρηματικό σχέδιο Οδηγός η υλοποίηση	Επιχειρηματικό μοντέλο Οδηγός η παραδοχές και ο έλεγχός τους
Διαδικασία νέου προϊόντος	
Διαχείριση προϊόντος Προετοιμασία προσφοράς για την αγορά με γραμμική διαδικασία, βήμα-βήμα	Ανάπτυξη πελατών Βγες από το γραφείο και ελέγξτε τις υποθέσεις σας
Τεχνική ανάπτυξη (engineering)	
Μοντέλο καταρράκτη ή ευκίνητη ανάπτυξη Πλήρης παραμετροποίηση προϊόντος (προδιαγραφές) και μετά κατασκευή ή επαναληπτική διαδικασία ανάπτυξης	Ευκίνητη ανάπτυξη (agile development) Επαναληπτική διαδικασία ανάπτυξης
Οργάνωση	
Τμήματα βάσει λειτουργίας Προσλήψεις βάσει εμπειρίας και ικανότητας εκτέλεσης	Ομάδες ευκίνητης ανάπτυξης και πελατών Προσλήψεις βάσει ικανότητας μάθησης, σβελτάδας και ταχύτητας
Χρηματοοικονομική παρακολούθηση	
Λογιστική Ισοζύγιο, χρηματοροές, αποτελέσματα χρήσης κοκ	Δείκτες που έχουν νόημα και σημασία Κόστος απόκτησης νέων πελατών, αξίας ζωής πελατών, δυναμική μεταδοτικότητας (viralness), ρυθμός απόκτησης/απώλειας

“Imagination is
more important
than knowledge.”

— Albert Einstein